

KONSULTASJONER MELLOM STATEN OG KOMMUNESEKTOREN

**REFERAT FRA DET
1. KONSULTASJONSMØTET
15. mars 2021**

Tilstede: *Fra staten:* Kommunal- og moderniseringsminister Nikolai Astrup, finansminister Jan Tore Sanner, statssekretær Paal Pedersen (KMD), statssekretær Sverre Vatnar (FIN), Cathrin Sætre (KMD adm.)

Fra KS: Styreleder Bjørn Arild Gram, 1. nestleder Gunn Marit Helgesen, 2. nestleder Sven Tore Løkslid, Terje Søviknes, Bjørn Alfred Ropstad, Bjørn Fauchald (kommunedirektørutvalget), Lasse Hansen (adm.), Helge Eide (adm.), Torbjørn Eika (adm.), Kristin Weidemann Wieland (adm.)

Dato: 15. mars kl. 15.00–16.30

Møteleder: Nikolai Astrup (KMD)

Referent: Baard Krag og Helga Aanderaa (KMD)

1. Konsultasjonsmøtet

Astrup innledet med å ønske KS velkommen til konsultasjonsmøtet.

Sanner takket for mulighet til dialog før budsjettkonferansen, og redegjorde for den økonomiske situasjonen: Norge ser ut til å ha klart seg bedre gjennom pandemien så langt enn mange andre land. Krisen slår imidlertid ulikt ut for ulike næringer. Sanner understreket viktigheten av at kommunesektoren benytter seg av de kompetansehevende tiltakene som er innført.

Det er stor usikkerhet om den økonomiske utviklingen for 2021. Dette er blant annet avhengig av utrulling av vaksine. På noe lengre sikt er vi nå i tiåret hvor inntektene på statsbudsjettet ventes å vokse mindre, mens utgiftene til pensjoner, helse og omsorg fortsetter å øke i takt med den demografiske utviklingen. Det vil bli tøffere prioriteringer i tiden framover.

Gram sa at KS er bekymret for langtidsvirkninger som kan slå ut i økonomien knyttet til barn og unge, psykososiale utfordringer og fare for utenforskap. Det er viktig at regjeringen har blick på mulige langtidseffekter. I tillegg har kommunesektoren en viktig rolle i å ta landet ut av krisen. Trygghet for kommuneøkonomi er viktig. Fylkeskommunene er fornøyd med kompetansesatsingen fra regjeringen.

2. Notat fra TBU av mars 2021 om den økonomiske situasjonen i kommunesektoren

Astrup redegjorde kort for hovedpunktene i TBU-notatet om den økonomiske situasjonen i kommunesektoren.

Gram viste til at det ser ut som sektoren samlet sett kommer greit ut for 2020. Høsten 2019 ble det gjort tøffe valg, og det har blitt styrt stramt gjennom året. Året har vært preget av usikkerhet. Netto driftsresultat etter avsetning til bundne fond gir et riktigere bilde av situasjonen enn netto driftsresultat.

3. Notat fra TBU av mars 2021 om demografisk utvikling og kommunesektorens utgifter - sammendrag

Astrup redegjorde kort for hovedpunktene i TBU-notatet om demografisk utvikling og kommunesektorens utgifter.

4. Innspill fra KS

Kommuneøkonomien i 2021 og 2022

Gram sa at det er viktig at kommuneopplegget innebærer kompensasjon for demografi- og pensjonskostnader, fullfinansiering av nye oppgaver, og tar høyde for underliggende utgiftsvekst ut over demografi. Gram viste til høy utgiftsvekst til pleie- og omsorg. Det henger sammen med toppfinansieringen for ressurskrevende tjenester, som er svekket gjennom flere år. Utgiftsveksten er en felles utfordring, og det bør ikke gå for lang tid før arbeidsgruppen med deltagelse fra departementene og KS kommer i gang.

Gram tok opp innspill i materialet knyttet til involvering i oppfølging av Stortingets vedtak knyttet til fergepriser, innspill om robust infrastruktur, handlingsrom for omstilling og nye løsninger, områdegjennomgang av øremerkede tilskudd, kommunenes selvstendige inntektsgrunnlag, forsøkslov og eksperimentering og behovet for forskning.

Astrup etterspurte oversikt over forventet utgiftsvekst mot faktisk utgiftsvekst brutt ned på enkeltkommuner. Astrup sa også han gjerne tar imot innspill på konkrete øremerkede tilskudd som bør innlemmes. Astrup viste til at KS og KMD samarbeider om ny avtale om bærekraft og innovasjon.

Gram viste også til innspill i materialet knyttet til regionreformen, bl.a. om at den, på noen områder, ikke er optimalt finansiert.

5. Involvering av kommunesektoren i arbeidet med statlige lovutredninger rettet mot kommunesektoren

Gram viste til innspill om å innlemme planlegging og bygging av vindkraftanlegg i plan- og bygningsloven, registrerer at OED kommer tilbake til saken og oppfatter at KS vil bli involvert.

6. Kostnadsberegningssaker

Gram viste til innspill om involvering i kostnadsberegning av rusreformen. KS oppfatter at regjeringen vil senke terskelen for hjelp, og dette rimer dårlig med at reformen ikke vil medføre merutgifter ut over mottaksfunksjonen. Det er viktig med involvering av kommunesektoren når reformen skal operasjonaliseres.

7. Bilaterale avtaler

Det ble ikke knyttet kommentarer til dette punktet.

Eventuelt

Ingen saker til eventuelt

Astrup takket for møtet.